

T.C.
HATAY
2. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2022/...
KARAR NO : 2024/...

DAVACI :
VEKİLİ : AV. OZAN KARAKAYA

DAVALI : ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak görev yapmakta iken hakkında yürütülen soruşturma neticesinde "Görevi sırasında amirine sözle saygısızlık etmek" fiilini işlediğinden bahisle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53/b-2-(r) maddesi uyarınca "Kınama" ceza ile cezalandırılması gerekmekte iken bir alt ceza olan "Uyarma" cezasıyla tecziyesine ilişkin Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı'nın 22.03.2022 tarih ve 19-24 sayılı işlem ile cezaya karşı yapmış olduğu itirazın reddine dair 18.04.2022 tarih 26-80 sayılı yazıyla davacıya bildirilen Disiplin Kurulu'nun 13.04.2022 tarih Toplantı No:3 Karar No:1 sayılı kararının; savunmasının alınmadığı, disiplin cezasına konu fiili işlemediği, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemlerde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı, davacıya isnat edilen fiilin sübut bulunduğu, davacıya verilen disiplin cezasının hakkaniyet, hukuka ve mevzuata uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Hatay 2. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak görev yapan davacının 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53/b-2-(r) maddesi uyarınca "Kınama" ceza ile cezalandırılması gerekmekte iken bir alt ceza olan "Uyarma" cezasıyla tecziyesine ilişkin Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı'nın 22.03.2022 tarih ve 19-24 sayılı işlem ile cezaya karşı yapmış olduğu itirazın reddine dair 18.04.2022 tarih 26-80 sayılı yazıyla davacıya bildirilen Disiplin Kurulu'nun 13.04.2022 tarih Toplantı No:3 Karar No:1 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Genel esaslar" kenar başlıklı 53/b-2-(r) maddesinde; "Görevi sırasında amirine sözle saygısızlık etmek" fiili kınama cezasını gerektiren fiiller arasında sayılmış, "Disiplin cezası verilmesinde uygulanacak temel ilkeler" kenar başlıklı 53/D maddesinde; "Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında bir derece alt ceza uygulanabilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir." hükmü düzenlenmiştir.

Aynı Kanunun "Disiplin soruşturması ve savunma hakkı" kenar başlıklı 53/A maddesinin işlem tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan haline göre; "...

Savunma hakkı kapsamında gözetilecek hususlar şunlardır:

a) Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Soruşturmayı yapanın yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde

T.C.
HATAY
2. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2022/...
KARAR NO : 2024/...

belirtilen tarihte geçerli bir mazereti olmaksızın savunmasını yapmayan, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

b) Savunmaya davet yazısında hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu, savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunmasından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir.

c) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar gerek görürse, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde (a) ve (b) bentlerindeki usule göre tekrar savunma isteyebilir.

Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası istenenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir. ..." kuralına yer verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 13/10/2022 tarih ve E.: 2022/87, K.: 2022/121 sayılı Kararı ile bu fıkranın (a) bendinin, (b) bendinin ve (c) bendinin iptaline karar verilmiştir. Bu Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır. Bahse konu karar 02/02/2023 tarih ve 32092 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup kararda ön görülen dokuz aylık sürenin 02/11/2023 tarihinde dolmasıyla birlikte ilgili maddeler mülga hale gelmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 13/10/2022 tarihli ve E:2022/87, K:2022/121 sayılı kararında; " ...Kanun'un 53/A maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde, savunmaya davet yazısının içeriğinde soruşturmanın içeriği ile ilgili olarak sadece soruşturmaya konu eylemin ne olduğunun belirtileceği ifade edilmiştir. Kanun'un lafzından, soruşturulanın etkili bir savunma hazırlayabilmesi açısından gerekli olabilecek, yukarıda ifade edilen çerçevede bir asgari bilginin savunmaya davet yazısında bulunması şeklinde yasal bir zorunluluk öngörülmediği anlaşılmaktadır. Bunun yanında savunmaya davet yazısının soruşturulana soruşturmanın hemen başlangıcında -soruşturma dosyası henüz asgari bir düzeyde dahi olgunlaşmadan- gönderilip gönderilmeyeceği hususunda Kanun'da açık bir ifade bulunmamakla birlikte davet yazısının içeriğinde olması zorunlu bilgiler gözönünde bulundurulduğunda soruşturmacının bu konuda herhangi bir kayıtlı sınırlandırılmadığı, dosyanın henüz olgunlaşmadığı bir aşamada da savunmanın istenebileceği anlaşılmaktadır. Dahası Kanun'un 53/A maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde disiplin cezası vermeye yetkili makamların soruşturma yapanın soruşturmayı tamamlamasından sonra ilave bir savunma alınmasına gerek gördüklerinde "isnat edilen fiil"i bildirerek savunma isteyecekleri düzenlenmişken soruşturma yapan yönünden (b) bendinde savunmaya davet yazısında "disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu"nun belirtileceği öngörülmüştür. Kanun'un 53/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Bu son kural ve ikinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde tercih edilen kavram farklılığı dikkate alındığında soruşturmayı yapanın davet yazısında soruşturma sırasındaki tespitlerden önce, sadece soruşturmanın başlatılmasına neden olan iddia çerçevesinde bildirimde bulunulmasının yeterli görüldüğü anlaşılmaktadır. Dolayısıyla isnadın sebebi (olay/olgu/eylem) kapsamında dahi yeterli bilgilendirmenin yapılmamasına imkân tanınmıştır. Kanun'un 53/A maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde önerilen disiplin cezasının da bildirilmesi kurala bağlanmışken (b) bendinde böyle bir unsura yer verilmemiştir. Buna göre soruşturma yapanın (a) bendi kapsamında soruşturma için süre verirken isnadın hukuki vasıflandırması yönünden bir bildirimde bulunmaya

T.C.
HATAY
2. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2022/...
KARAR NO : 2024/...

sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu durumda soruşturma yapanın soruşturmaya davet yazısının içeriği kişinin isnattan haberdar olmasını sağlamaya, dolayısıyla Anayasa'nın 129. maddesinin ikinci fıkrası anlamında savunma hakkını etkili bir şekilde kullanmasına elverişli değildir. ... Soruşturmanın başlangıcından disiplin cezasının verilmesine kadar olan süreçte uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması ya da birden fazla ücretten kesme disiplin cezaları bakımından soruşturulanın savunma hakkının bütün gerekleriyle birlikte sağlanamadığı yukarıda yapılan inceleme sonucunda esas itibarıyla ortaya çıkmıştır. Bu durumda soruşturma dosyasının tesliminden sonra fakat disiplin cezası verilmeden önce ilgili makamlara tekrar savunma isteme yetkisinin takdirî olarak verilmesiyle de soruşturulanın savunma hakkının güvence altına alınmasının mümkün olmadığı açıkça anlaşılmaktadır. Sonuç olarak Anayasa'nın savunma hakkının tanınmasını takdire bırakmayan 129. maddesinin ikinci fıkrası karşısında itiraz konusu kurallar, 2547 sayılı Kanun kapsamında yürütülecek disiplin soruşturması bakımından, hakkında soruşturma yapılan kişiye çeşitli disiplin cezalarından biri verilmeden önce savunma hakkından bütün gerekleriyle birlikte yararlanmasını temin etmemektedir. Açıklanan nedenlerle "Soruşturmayı yapanın..." ve "...verdiği..." ibareleri ile "...gerek görürse,...", "...tekrar..." ve "...yebili..." ibareleri Anayasa'nın 129. maddesine aykırıdır, iptali gerekir. İtiraz konusu ibareler Anayasa'nın 129. maddesine aykırı görülerek iptal edildiğinden ayrıca Anayasa'nın 10. maddesi yönünden incelenmemiştir." gerekçesine yer verilmiştir.

Uyuşmazlıkta, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararının, karardan önce tesis edilen dava konusu işlemlere etkisinin ne olacağının değerlendirilmesi gerekmektedir.

Şöyle ki, Anayasanın 153. Maddesinin beşinci fıkrasında, iptal kararlarının geriye yürümeyeceği kuralı yer almaktadır.

Anayasa Mahkemesince, Kanun'un veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin tümünün ya da bunların belirli hükümlerinin Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş olduğu bilindiği hâlde, davaların, Anayasa'ya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görüşülüp çözümlenmesi, Anayasa'nın üstünlüğü prensibine ve hukuk devleti ilkesine uygun görülemeyeceğinden, Anayasa Mahkemesi kararı ile iptal edilen kanun hükmünün, yargı yerlerince uygulanamayacağı açıktır.

Anayasa'nın 153. maddesinde yer alan ve iptal kararlarının geriye yürümezliğine ilişkin bulunan kural ise iptal edilen hükümlere göre kazanılmış olan hakların ortadan kaldırılmasını veya toplum huzurunun bozulmasına yol açacak sonuçları önlemek amacıyla kabul edilmiş olup, bu kuralın mutlak anlamda uygulanması, Anayasa'nın 152. maddesinde düzenlenmiş olan "Anayasa'ya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi (itiraz)" yolunu hukuk ve uygulama yönünden sonuçsuz bırakacaktır.

Diğer yandan, Anayasanın 153. maddesine göre yasama, yürütme ve yargı organları için bağlayıcı olan Anayasa Mahkemesinin söz konusu kararının, bu karardan önce açılmış bulunan ve henüz sonuçlanmamış olan tüm davalara uygulanması gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden; Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak görev yapmakta iken hakkında yürütülen soruşturma neticesinde soruşturma raporunda özetle; "...Alınan tanık ve sanık ifadeleri ile tutulan tutanak, toplanan bilgi ve belgelerin bir bütün olarak değerlendirildiğinde; olayın davacı ile Konservatuvar Müdür Doç. Arasında karşılıklı cereyan eden ve geçen konuşmaların ayrıntılı incelendiğinde davacı tarafından "bir şey mi var?" , "siz kanun bilmiyorsunuz", "Beden dilinize dikkat edin", "Benimle bövle konuşamazsınız", "Ben sizin gibi yetişmedim", "en iyi okullarda okudum", "Siz konuşmı

T.C.
HATAY
2. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2022/...
KARAR NO : 2024/...

bilmiyorsunuz", "kanun yönetmelik bilmiyorsunuz" gibi söylemlerin 2547 sayılı Kanunun 53/b-2-(r) maddesinde belirtilen "Görevi sırasında amirine sözle saygısızlık etmek" fiiliyle örtüşmesi sebebiyle kınama cezası ile cezalandırılmasını teklif eder, bir derece alt ceza uygunlanması hususunu takdirlerinize arz ederim." değerlendirmelerine yer verildiği, getirilen teklif doğrultusunda Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı'nın 22.03.2022 tarih ve 19-24 sayılı işlemi ile davacının 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53/b-2-(r) maddesi uyarınca "Kınama" ceza ile cezalandırılması gerekmekte iken bir alt ceza olan "Uyarma" cezasıyla tecziyesine karar verildiği, anılan işleme karşı davacı tarafından yapılan itirazın Disiplin Kurulu'nun 13.04.2022 tarih Toplantı No:3 Karar No:1 sayılı kararıyla reddi üzerine söz konusu uyarma cezası ile itirazın reddine ilişkin dava konusu işlemlerin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Bakılan davada, davacıdan soruşturma esnasında (her ne kadar 'savunma' nitelendirilmesi yapılmış olsa da) yazılı ifadesi dışında ayrıca savunmasının alınmadığı; soruşturma aşamasında alınan yazılı ifadesiyle yetinildiği görülmektedir.

Bu durumda, dava dosyasındaki bilgi ve belgeler ile yukarıda aktarılan Anayasa Mahkemesi kararında yer verilen tespitler birlikte incelendiğinde, davacının lehine veya aleyhine olabilecek tüm delillerin toplanmasının ardından savunmaya davet yazısında davacıya isnad edilen disiplin suçunu oluşturan eylem ve/veya eylemlerin ve hangi madde kapsamında disiplin suçunu oluşturduğunun açık bir şekilde belirtilmesi suretiyle davacıdan yazılı savunmasının istenilmesi gerekirken, usulüne uygun şekilde savunma hakkı tanınmaksızın tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemlerin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 240970-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca maktu olarak belirlenen 10.500,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin talep edilmesi halinde derhal, aksi halde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Adana Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere, 12/06/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan